

Milujte se vespolek, jakož i já miloval jsem vás.

Čas plynul, ale rány nezahojil. Hašteření nepřestalo. Zastánce Československa Břetislava Starého kvůli jeho názorům při návratu z hospody seřezali neznámí pachatelé. Tak se to někdy dělo. Zdivočelí chlapi se napili a každý prosazoval to své. Příznivci německého nacionalismu mu prostě naložili, aby pochopil.

„Kaj su dva, tam je rvačka; kaj su tři, tam už je vojna,“ říkali lidé.

Kdo uvěřil slibům nové Československé republiky, že při výměně marek na koruny marka zůstane markou – těžce prohloupil. Z pěkné kupičky léty nahospodařených marek zbyly jen směšné peníze, za které si sotva kdo koupil bochník chleba. Stát lidi, kteří dřeli, těžce ožebračil.

„Neříkal jsem to? České pohádky?“ vysmíval se důvěřivcům Anton.

Nastaly nové pořádky. Již do měsíce od záboru se připravovaly velké změny. Dosavadní německé správní orgány byly rozpuštěny. Do Kravař a jiných dědin byli nasazení vládní komisaři, kteří se měli postarat o odněmčení a počestění obyvatelstva, školství i církve. Oblíbení učitelé, kteří tíhli k německu, měli být nahrazeni českými nebo

„převychování“. A tak sami docházeli na vyučování českého jazyka a dějin do nedaleké Opavy. Pokud se vzepřeli, byli odstraňováni. Rovněž kněží, kteří šířili pruské německví, byli pod tlakem na arcibiskupství nahrazováni těmi, již prokázali věrnost nové československé republice. Jako na dobytých územích.

„Řekla jsem ti, že s Prusy je amen. Není lepší mít vlastní republiku?“ zeptala se Anna, když Margit s dětmi přišla do jejího hostince na Chalupky na návštěvu.

Tajně, aby se to háklivý Anton, který na Annu měl pífku, nedověděl. Anna se nedávno podruhé provdala za zedníka, legionáře, který se vrátil z Velké války, z ruské fronty.

„A máš se dobře? Mnohem lépe, Ani?“

„Neměla jsem se za Rakouska zle, ale teď nevím, co bude...“ zněla její smutná odpověď.

Margit kolem sebe viděla chudobu. Za několik let, co sem docházela, se v hostinci, v staré výčepní místnosti, v sálu a v malé místnosti za výčepem, v extrovně, mnoho novot neudálo. Pouze děti Anně dělaly radost a občas i vypomohly. Hned se radostně vrhly k Margitiným maličkým a výskali na ně. Johannovi byly už dva roky a maličká dvojčata se měla také čile k světu. Margit byla vděčná, že jsou všichni tři zdraví, protože Anně již dvě děti v kojeneckém věku zemřely na dětské nemoci a horečku.

„Aspoň ti malí jsou šťastní.“

„A Anton?“ pohlédla Margit do očí.

„Neumí se s tím smířit. Se svými kumpány kují naschvály. Nezajímá mě to.“

„Jak si teď rozumíte?“

„Nechci o tom mluvit, Ani.“

Byl jí stejně odporný jako před třemi lety, ale ztěžka se smířila se svým údělem a přijala ho. Ačkoliv se Anton k jejímu nejstaršímu choval nepěkně a hleděl si pouze svých